

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้นมมารดาอย่างต่อเนื่องของมารดาทารกเกิดก่อนกำหนด

ผู้เขียน นางสาวอัมภา วังคำ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์นิศยา ไทยาภิรมย์	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุษณีย์ จินตะเวช	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

นมมารดาเป็นอาหารที่สำคัญต่อการทำงานของลำไส้และการเจริญเติบโตและพัฒนาร่างกายของทารกเกิดก่อนกำหนด การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้นมมารดาอย่างต่อเนื่องของมารดาทารกเกิดก่อนกำหนด ได้แก่ ความรู้เรื่องการเลี้ยงทารกเกิดก่อนกำหนดด้วยนมมารดา สมรรถนะแห่งตนของมารดาในการเลี้ยงทารกเกิดก่อนกำหนดด้วยนมมารดา การสนับสนุนทางสังคมจากสามี บุคคลในครอบครัว และบุคคลากรที่มสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเลือกแบบเจาะจงเป็นมารดาของทารกเกิดก่อนกำหนดอายุครรภ์น้อยกว่า 37 สัปดาห์และทารกได้รับการจำหน่ายกลับไปอยู่บ้านอย่างน้อย 1 เดือน มารับบริการตรวจสุขภาพที่แผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาล 4 แห่ง โดยแบ่งตามสัดส่วนจำนวนของมารดาที่มารับบริการได้กลุ่มตัวอย่างที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่จำนวน 66 คน โรงพยาบาลนครพิงค์จำนวน 54 คน โรงพยาบาลลำปางจำนวน 54 คน และโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์จำนวน 67 คน รวมจำนวน 241 คน เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามความรู้เรื่องการเลี้ยงทารกเกิดก่อนกำหนดด้วยนมมารดาซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบสอบถามสมรรถนะแห่งตนของมารดาในการเลี้ยงทารกเกิดก่อนกำหนดด้วยนมมารดาที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากเครื่องมือสมรรถนะแห่งตนในการเลี้ยงทารกด้วยนมมารดาของเดนนิส (Dennis, 2003) แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมจากสามี บุคคลในครอบครัว และบุคคลากรที่มสุขภาพในการให้นมทารกเกิดก่อนกำหนดที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากเครื่องมือการสนับสนุน

การเลี้ยงทารกด้วยนมมารดาของอาจารย์ สุริยพันธ์ (2548) และการทบทวนวรรณกรรม วิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพรรณนา และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ ไบซีเรียล

ผลการวิจัยพบว่าการให้นมมารดาอย่างต่อเนื่องของมารดาทารกเกิดก่อนกำหนดมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องการเลี้ยงทารกด้วยนมมารดาและสมรรถนะแห่งตนของมารดาในการให้นมมารดาแก่ทารกเกิดก่อนกำหนด การสนับสนุนทางสังคมจากสามี การสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลากรที่มสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ $r = .149$ ($p < 0.05$) และ $r = .713, .438, .305, .365$ ($p < 0.001$) ตามลำดับ

การให้นมมารดาอย่างต่อเนื่องในทารกเกิดก่อนกำหนดขึ้นอยู่กับความรู้ สมรรถนะแห่งตน การสนับสนุนทางสังคม ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการให้นมมารดาอย่างต่อเนื่องแก่ทารกเกิดก่อนกำหนด และใช้กับการศึกษาที่เกี่ยวข้องต่อไป

Thesis Title Factors Related to Continued Breast Feeding Among Mothers
with Preterm Infants

Author Miss Ampa Wungkum

Degree Master of Nursing Science (Pediatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Nitaya Thaiyapirom

Advisor

Assistant Professor Dr. Usanee Jintrawet

Co- advisor

ABSTRACT

Breast milk is necessary for intestinal function and growth and development of preterm infants. This study aimed to investigate factors related to continued breast feeding among mothers with preterm infants including preterm infant breastfeeding knowledge, mother's self-efficacy for preterm infant breastfeeding, and social support from husband, family members, and health care staff. Sample was purposively selected using two criteria: being mothers of preterm infants with gestational age less than 37 weeks and the infants had been discharged from hospital for at least one month. The 241 samples were recruited when they visited outpatient pediatric department of 4 hospitals, based on the proportion of maternal visits, including 66 from Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital, 54 from Nakorn Ping hospital, 54 from Lampang hospital and 67 from Chiangrai Regional hospital. Research instruments included the breastfeeding knowledge questionnaire, the mother's self efficacy questionnaire modified from Dennis (2003), the questionnaire of social support from husbands, family members and health care staff, which was modified from Suriyakhan's (2005) questionnaire and literature reviews. Data were analyzed using descriptive statistics and point biserial correlation.

The results of this study showed that the continuation of breastfeeding in mothers with preterm infants were statistically significantly correlated with mother's breastfeeding knowledge ($r = .149, p < .05$), mother's self efficacy ($r = .713, p < .001$), support from husband ($r = .438, p < .001$), support from family members ($r = .305, p < .001$) and support from health care staff ($r = .365, p < .001$).

The continuation of breastfeeding among mothers with preterm infants is related to mother's knowledge of breastfeeding, mother's self efficacy, and social support. The results of this study can be applied to the promotion of the continuation of breastfeeding among mothers with preterm infants and to further related research.